

Rigsdagen har givet sit Samtykke til, som der fra alle Sider har været Enighed om, at Staten var nødt til at afholde Udgiften til.

I Enkeltheder at gøre Rede for disse Foranstaltninger er der neppe nogen Grund til. Dels findes de meget omhyggeligt anført i Bemærkningerne til Lovforslaget, dels har de, som sagt, slet ikke været Genstand for nogen Debat, alle har maattet anerkende, at saaledes som de nu en Gang var iværksatte, var Udgiften nødvendig, og derfor er det ogsaa nu nødvendigt at skaffe Dækning for denne Udgift.

Dette er Sagens Forhistorie, og jeg ser i Øjeblikket ikke nogen Grund til at komme yderligere ind paa denne. Til Forhistorien hører naturligvis ogsaa det Spørgsmaal, om denne store Udgift kunde have være forudset og Rigsdagen tidligere været gjort opmærksom paa den, altsaa tidligere end i Januar Maaned, da jeg gjorde opmærksom paa, at Udgiften vilde overskride den da beregnelige Indtægt. Men dels har jeg nu flere Gange i det høje Folketinget gjort Rede for, hvorledes Finansministeriets Stilling til disse stadig forøgede Udgifter var, hvor umuligt det var for den enkelte Lovs Vedkommende at beregne, hvilke Udgifter den vilde føre med sig, og hvor umuligt det var at beregne, hvilke Tab der vilde komme paa de Indkøb af Varer, som Ministeriet havde alle Myndighedens Tilslutning til at foretage, Varer, som indkøbtes af Nævn og Kommissioner, i hvilke der sad Mænd af alle Partier — dels er det maaske rimeligt for mig at afvente, hvilke Bemærkninger der derom vil blive gjort i dette Ting.

Heller ikke Sagens Efterhistorie ser jeg i Øjeblikket nogen Grund til at gaa videre ind paa. Det er den politiske Del af Sagen. Overfor den saglige Del, selve Statslaanets Nødvendighed og Vilkaar, har der ingen Modsigelse været. Men der er jo en politisk Tilføjelse til denne Sag, et Spørgsmaal om at sætte andre Foranstaltninger i Forbindelse med den, uden at det i alt Fald for Regeringen har været paaviseligt, at andre Sager stod i Forbindelse med selve dette: et Statslaans Optagelse. I Folketinget har Sagen stillet sig saaledes, at to af Folketingets Partier

er gaaet med til et saa højt mærkeligt Skridt som at indstille Forslag om et Statslaan til Forkastelse, skønt man er enig med de andre Partier om, at Statslaanet er nødvendigt. Ud fra en Møtivering, som dog ikke har sat Frugt i noget Ændringsforslag til selve Lovforslaget, har man indstillet Sagen til Forkastelse. Hvorledes det høje Landsting vil stille sig, derom kan jeg jo intet *vide* — jeg kan ane forskelligt. Jeg kan, om man vil, gaa ud fra, at naar to store Partier i Folketinget, der udgør Folketingets meget store Mindretal og samtidig har Flertallet i dette høje Ting, foretager visse politiske Handlinger, er der en Mulighed for, at disse støttes, og støttes uden Forbehold, af det høje Landstings Flertal, men jeg vil i det længste værge mig imod, at denne Formodning er sand. Jeg kan ikke tænke mig, at det Landsting, som især fra de konservative Partiers Side altid er blevet hævdet som det besindige, rolige, regulerende Ting, skulde kunne gaa med til en saa forbavsende Optræden overfor et Lovforslag af den Art, som der efter den foreløbige Aktion i Folketinget kunde blive Tale om. Derfor mener jeg ikke at burde sige mere om dette, før jeg ser, hvorledes de to samme Partier vil stille sig her i dette høje Ting. Men jeg kan kun gentage, hvad jeg føler mig forpligtet til at sige, at Regeringens Stilling er den, at Lovforslaget, som det foreligger, maa vedtages, om ikke uændret, saa dog uændret i dets Hovedbestemmelser, nemlig de Bestemmelser, som indbefattes i Overenskomsten med de Banker, der har overtaget en saa stor Sum ved denne Lejlighed som 84 Mill. Kr., og som har gjort dette, ikke ud fra forretningsmæssige, men ud fra samfundsmæssige Betragtninger. Regeringen kan ikke modtage Ændringer til Lovforslagets Hovedbestemmelser af den Grund, at saa vilde Overenskomsten med Bankerne blive sprængt og Statslaanet altsaa ikke kunne føres igennem. Dernæst maa jeg endnu bemærke, at Overenskomsten med Bankerne udløber i Overmorgen, saa Lovforslaget maa være vedtaget inden den Tid, hvis Overenskomsten skal træde i Kraft og Statslaanet muligøres. Jeg kan da kun sige det samme til det høje Landsting, som jeg har maattet